

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет

Кафедра теорії, історії держави і права та порівняльного права

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

Реалізація міжнародних етичних стандартів в правоохоронній діяльності
підготовки бакалавра

Силабус освітнього компонента «Реалізація міжнародних етичних стандартів в правоохоронній діяльності» підготовки бакалавра

Розробник: Билиця Ігор Олегович, доцент кафедри теорії, історії держави і права та порівняльного права Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат юридичних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ к.ю.н., доц. Фідря Ю. О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри кафедри теорії та історії держави і права та порівняльного правознавства протокол № 01 від 31.08.2025 р.

Завідувач кафедри: _____ д.ю.н., проф. Яцишин М.М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність, освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибіркова 9
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 3
		Семестр 6-ий
		Лекції 14 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 86 год.
ІНДЗ: <u>є/немає</u>	Консультації 6 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма здобуття освіти	Галузь знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність, освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибіркова 9
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 3-й
		Семестр 6-ий
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 8 год.
		Самостійна робота 92 год.
ІНДЗ: <u>є/немає</u>	Консультації 14 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Викладач	Билиця Ігор Олегович
Науковий ступінь	кандидат юридичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри теорії, історії держави і права та порівняльного права
Профайл	https://www.law.vnu.edu.ua/team/билиця-ігор-олегович
Телефон	+380975836552
e-mail	bylytsia.ihor@vnu.edu.ua
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожного вівторка о 13.25-14.45, аудиторія В-123
Сторінка ВОК в Moodle	https://moodle.vnu.edu.ua

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента

В процесі вивчення освітнього компонента здобувачі освіти будуть розглядати теоретичні та практичні аспекти, ідеї, концепції, що містять щодо особливостей реалізації моральних та етичних норм у практичній (професійній) діяльності працівників правоохоронних органів.

2. Мета і завдання ВОК

Метою ВОК є підвищення обізнаності здобувачів освіти у міжнародних та вітчизняних нормативно-правових актах, які регулюють етичну діяльність у правоохоронній діяльності.

Основним завданням є формування у здобувачів освіти відповідні навички та компетенції щодо розв'язання практичних юридичних ситуацій, які повинні базуватися на застосуванні етичних норм.

3. Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій .

СК 3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК19. Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави.

Програмні результати навчання:

РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

Soft skills

ВОК дозволяє забезпечити набуття здобувачами освіти широкого спектру соціальних навичок. Такі soft skills, як комунікативність, здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми, здатність до критичного мислення та аналізу, здатність до міжособистісної взаємодії, здатність до комплексної оцінки ситуації та наслідків прийнятих рішень, вміння працювати та взаємодіяти в команді, креативність, пунктуальність, врівноваженість, навички публічних виступів. Цьому сприяють такі методи навчання: дискусії, ситуаційний аналіз, мозкові атаки тощо.

Денна (очна) форма здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Загальна частина						
Тема 1. Професійна етика та мораль в правоохоронній діяльності	19	2	2	14	1	14 ДС, ДБ, РМГ
Тема 2. Міжнародні стандарти етичної поведінки правоохоронців	17	2	2	12	1	14 ДС, ДБ, РМГ
Тема 3. Особливості професійної етики правоохоронців Європейського Союзу	17	2	2	12	1	14 ДС, ДБ, РМГ
Разом за модулем 1	53	6	6	38	3	14
Змістовий модуль 2. Особлива частина						
Тема 4. Законність та справедливість.	17	2	2	12	1	14 ДС, ДБ, РМГ
Тема 5. Добросовісність в діяльності правоохоронців	17	2	2	12	1	14 ДС, ДБ, РМГ
Тема 6. Ефективність та корпоративності як норми добросовісності в діяльності правоохоронців	17	2	2	12	1	15 ДС, ДБ, РМГ
Тема 7. Відповідальність за	16	2	2	12		15 ДС,

порушення етичних норм						ДБ, РМГ
Разом за модулем 2	67	8	8	48	3	
Всього годин/Балів	120	14	14	86	6	100

Заочна форма здобуття освіти

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Загальна частина						
Тема 1. Професійна етика та мораль в правоохоронній діяльності	20	2	2	14	2	25 ДС, ДБ, РМГ
Тема 2. Міжнародні стандарти етичної поведінки правоохоронців	17		2	13	2	
Тема 3. Особливості професійної етики правоохоронців ЄС	15			13	2	25 ДС, ДБ, РМГ
Разом за модулем 1	52	2	4	40	6	
Змістовий модуль 2. Особлива частина						
Тема 4. Законність та справедливість.	19	2	2	13	2	25 ДС, ДБ, РМГ
Тема 5. Добросовісність в діяльності правоохоронців	15			13	2	
Тема 6. Ефективність та корпоративності як норми добросовісності в діяльності правоохоронців	15			13	2	
Тема 7. Відповідальність за порушення етичних норм	19	2	2	13	2	25 ДС, ДБ, РМГ
Разом за модулем 2	68	4	4	52	8	
Всього годин/Балів	120	6	8	92	14	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання.

Тема 1. Професійна етика та мораль в правоохоронній діяльності	14 год. / 14 год.
Тема 2. Міжнародні стандарти етичної поведінки правоохоронців	12 год. / 13 год.
Тема 3. Особливості професійної етики правоохоронців Європейського Союзу	12 год. / 13 год.
Тема 4. Законність та справедливість.	12 год. / 13 год.
Тема 5. Добросовісність в діяльності правоохоронців	12 год. / 13 год.
Тема 6. Ефективність та корпоративності як норми добросовісності в діяльності	12 год. /

правоохоронців	13 год.
Тема 7. Відповідальність за порушення етичних норм	12 год. / 13 год.

IV. Політика оцінювання

Відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. протокол № 8 Вченої ради (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>) поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи та реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, заслуховування та аналіз доповідей питань, винесених на обговорення, письмове вирішення завдань, задач (казусів), письмові відповіді на окремі питання, участь у дискусіях/дебатах, експрес-контроль, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо.

Максимальна кількість балів за поточний контроль – 100 балів.

Політика викладача щодо здобувача освіти:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність здобувача освіти під час занять;
- своєчасне виконання завдань/робіт, щодо яких встановлено дедлайни.

Не допускається:

- ✓ пропуск занять без поважних причин;
- ✓ систематичні запізнення на заняття;
- ✓ користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативних актів та в інших навчальних цілях).

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи цей ВОК, здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Polozhennya-pro-plagiat-gruden-24.pdf>, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Пропущені практичні заняття (незалежно від поважності причини) перескладаються шляхом виконання завдань практичного заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на практичних заняттях.

Пропуски на практичних заняттях та негативні оцінки (0 балів) можуть бути перескладені до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК (Порядок визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 серпня 2024 року https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC_%D0%9B.%D0%A3_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали.

Відповідно до п 4.5. вищезазначеного Положення передбачено, що здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Науково-методичною комісією факультету затверджено систему бонусних балів, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК в обсязі до 35 балів (протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.).

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість бонусних балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні категорії «Б» (у співавторстві із науковим керівником)	до 7 балів
Виступ з доповіддю на міжнародній, всеукраїнській науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозіуму та іншому науковому заході	до 5 балів
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 5 балів
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 8 балів
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 10 балів

V. Підсумковий контроль

Згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 року (URL: <https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>) підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах у формі

заліку.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт (оцінювання за шкалою від 0 до 100). Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості 100.

У день складання заліку за основною сесією не проводяться додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права дозвяти будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Перелік питань до заліку

1. Зміст поняття професійної етики.
2. Співвідношення понять професійна етика та мораль.
3. Роль етичних норм в правоохоронній діяльності.
4. Поняття та види (типологія) професійної відповідальності
5. правника
6. Проблема праворозуміння в зв'язку з роллю правоохоронця у сучасному суспільстві
7. Професійні обов'язки та права правоохонця.
8. Принципи правоохонних професій.
9. Професійні обов'язки правоохоронця: загальна характеристика
10. Професіоналізм як професійний обов'язок правоохонця.
11. Професійні права та особливості діяльності павоохонця.
12. Професійні дилеми та особистість правоохоронця.
13. Приватне і професійне життя правоохонця в контексті професійної відповідальності.
14. Особистість правоохонця.
15. Дисциплінарна відповідальність і провадження щодо правоохоронця.
16. Дисциплінарна відповідальність правоохоронця: загальна характеристика .
17. Дисциплінарне провадження і дисциплінарний проступок.
18. Санкції та наслідки дисциплінарної відповідальності.
19. Проблемні питання дисциплінарної відповідальності правоохонця.
20. Міжнародні стандарти професійної діяльності і відповідальності правоохонця.
21. Дисциплінарна відповідальність првоохоронця в Україні та за кордоном.
22. Удосконалення рівня професійної відповідальності правоохонця в Україні.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти (залік)

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	

67-74	Незараховано (необхідне перескладання)
60-66	
0-59	

90-100 – здобувач освіти демонструє вільне володіння теоретичними питаннями, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково дає відповіді на поставлені питання з посиланням на норми законодавства; вільно володіє термінологією;

82-89 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання відповідає повно, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти, вміло їх застосовує при відповіді на питання, однак може допускати деякі неточності чи положення без їх доведеності;

75-81 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання може порушувати системність їх викладу, допускати окремі неточності, без їх доказовості, однак знає нормативно-правові акти, застосовує при відповіді на питання, володіє основними категоріями;

67-74 – здобувач освіти володіє більшістю теоретичними питаннями з предмету вивчення, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти у відповідній сфері, однак не завжди може правильно та аргументовано застосувати норми законодавства при відповіді на питання;

60-66 – здобувач освіти не володіє більшістю теоретичними питаннями, однак знає основні категорії та нормативно-правові акти, але при відповіді на питання не обґрунтовує та не аргументує її;

1-59 – здобувач освіти володіє теоретичними питаннями поверхнево; знає окремі категорії та нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час відповіді на питання

Поточне оцінювання

№ п/п	Бали денна ф.н.	Бали заочна ф.н.	Пояснення
1	14(15)-12	25- 22	питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, зроблені конкретні висновки; здобувач освіти демонструє вільне володіння питаннями практичного заняття, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково виконує практичні завдання згідно поставлених вимог, бере участь у дискусії;
2	11 - 9	21 - 16	питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, зроблені окремі висновки; здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання практичного заняття допускає поодинокі неточності, однак знає нормативно-правові акти, вміє їх застосовувати під час розв'язуванні задач та аргументувати свою відповідь;
3	8 – 5	15 - 11	питання висвітлені поверхнево, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення; здобувач освіти не володіє більшістю питань практичного заняття, однак знає нормативно-правові акти; виконуючи завдання, посилається на законодавство, але не обґрунтовує свою відповідь;
4	4- 0	10- 1	питання висвітлені недостатньо, більшість тез потребують уточнення, доопрацювання; здобувач освіти володіє питаннями практичного заняття поверхнево; знає нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час розв'язування практичних завдань.

Критеріями оцінювання знань здобувачів освіти під час усних та письмових відповідей з ВОК є:

- повнота розкриття питання;
- використання основної та додаткової літератури (нормативно-правових актів, підручників, навчальних посібників, журналів тощо);
- логічна послідовність та системність викладення матеріалу, культура мовлення;
- аналітичність мислення, вміння робити порівняння та формулювати висновки.

VI. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Нормативно-правові акти:

1. Правила етичної поведінки державних службовців (досвід країн Європейського Союзу та США). URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29069.pdf>
2. Про Національну поліцію: Закон від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
3. Про державну службу: Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
4. Дисциплінарний статут Національної поліції України: затв. Законом України від 15 берез. 2018 р. № 2337-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19#Text>
5. Правила етичної поведінки поліцейських : затв. наказом МВС України від 9 листопада 2016 р. № 1179. *Офіційний вісник України*. 2017. № 2.
6. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку, прийнятий 34-ю сесією Генеральної Асамблеї ООН 17 грудня 1979 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_282

Навчальна та наукова література:

Основна

1. Бабенко А.М., Борисова О.О. Юридична деонтологія: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2022. 176 с.
2. Основні принципи професійної етики поліцейського : пам'ятка / В. М. Кравець, Т. А. Кумеда, О. В. Павлишин, Г. М. Петрова та ін. ; за наук. ред. М. В. Костицького. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 48 с.
3. Поліцейська деонтологія: навчальний посібник / за заг. ред. В. Я. Марковського. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 316 с.
4. Тетарчук І.В. Юридична деонтологія: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: ЦУЛ. 2020. 158 с.
5. Тофтул М. Г. Етика: підручник; [2-е вид., випр., допов.]. Київ: Академія, 2022. 437 с.

Додаткова

1. Билиця І.О. Відповідальність прокурора за порушення кодексу професійної етики та поведінки прокурорів. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 9. 2022. С. 21-23.
2. Билиця І., Гламазда П. Роль поведінки судді як фактор відновлення довіри до судових інституцій. *Area Nauki*. № 1(12). 2024. Р. 27-34.
3. Bylytsya I., Svyda O., Yukhymuk O., Kovalchuk I., Bylytsia T. Compliance with the principle of the rule of law in Ukraine when applying mediation. *Cuestiones Políticas*. Vol. 41, № 79 (2023), 723-733.
4. Громовенко К.В., Тицька Я.О. Роль правоохоронних органів у забезпеченні прав людини: теоретико- правовий аспект. *Держава та регіони*. Серія «Право». 2021. № 2 (72). С. 120–125.
5. Макаруч В. В. Реформування системи правоохоронних органів України у сфері забезпечення національної безпеки та оборони в контексті євроінтеграції. Теоретичні та практичні аспекти забезпечення національної безпеки. 2022. № 4. Ч. 2. С. 219-223.
6. Семерак О. С., Семерак І. О. Судоустрій, правоохоронні та правозахисні органи України: навч. пос. Ужгород: Видавництво УжНУ «Гюверла», 2021. 276 с.

7. Судові та правоохоронні органи України: навчальний посібник / М. А. Макаров, А. С. Симчук, М. І. Кулик, Ю. В. Терещенко, С. В. Харченко. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2022. 656 с.
8. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України : підр./МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С. М. Гусарова ; [С. М. Гусаров, О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк та ін.]. Харків, 2020. 508 с.
9. Stasiuk L., Stasiuk O., Husiev Y., Revutska I., Koretskyi O., Anishchuk V., Bylytsia I., Zytsky S., Shcherbyuk N. Modern problems of the general theory of Human Right : Ukrainain context . AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. Vol. 13, Issue 2, Special Issue XXXVII (2023), 141-144.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України // <http://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/control/>
3. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України / / <http://www.mon.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України // <http://www.scourt.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Вищого Господарського Суду України // <http://vgsu.arbitr.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського // <http://www.nbu.gov.ua/>